

הבטחת איכות במרכזים לגיל הרך (מג"רים) ממצאי המדידה לשנת תש"ף

אפרת שנהב והילה דולב

מ-191-21

פברואר 2021

משרד העבודה והרווחה
משרד החינוך
משרד הבריאות
משרד העלייה והקליטה
המשרד לביטחון פנים
משרד הבינוי והשיכון

משרד החינוך
המינהל הפדגוגי,
אגף א' לחינוך קדם ייסודי

המחקר הוזמן על ידי אגף א' לחינוך קדם ייסודי,
המינהל הפדגוגי, משרד החינוך ועל ידי 360° -
התוכנית הלאומית לילדים ולנוער בסיכון, ומומן בסיוע
360° - התוכנית הלאומית לילדים ולנוער בסיכון

מאיירס ג'וינט
ברוקדייל

תוכן העניינים

היקף מקבלי השירות במג"רים

21-18

ניהול המג"ר

45-39

מאפייני המג"רים
שהשתתפו במדידה

17-13

עבודה אינטגרטיבית
בתוך המג"ר ומחוץ למג"ר

38-35

משוב המפקחות על הכלי ועל
השימוש בו

57-54

רקע על
הבטחת איכות במג"רים

12-6

פעילות בתחומי העיסוק במג"ר

34-27

תובנות וכיווני פעולה

המג"ר הוא כלי עבודה המשמש למדידת הישגי התלמידים. המג"ר אינו כלי מדידה ישיר, אלא כלי שיועץ המג"ר משתמש בו כדי להעריך את הישגי התלמידים.

53-49

רקע על המג"רים

5-3

הנגשת המג"רים
לאוכלוסיות היעד

26-22

פעילות המג"רים
בתקופת הקורונה

48-46

רקע על המג"רים

המרכז לגיל הרך (מג"ר)

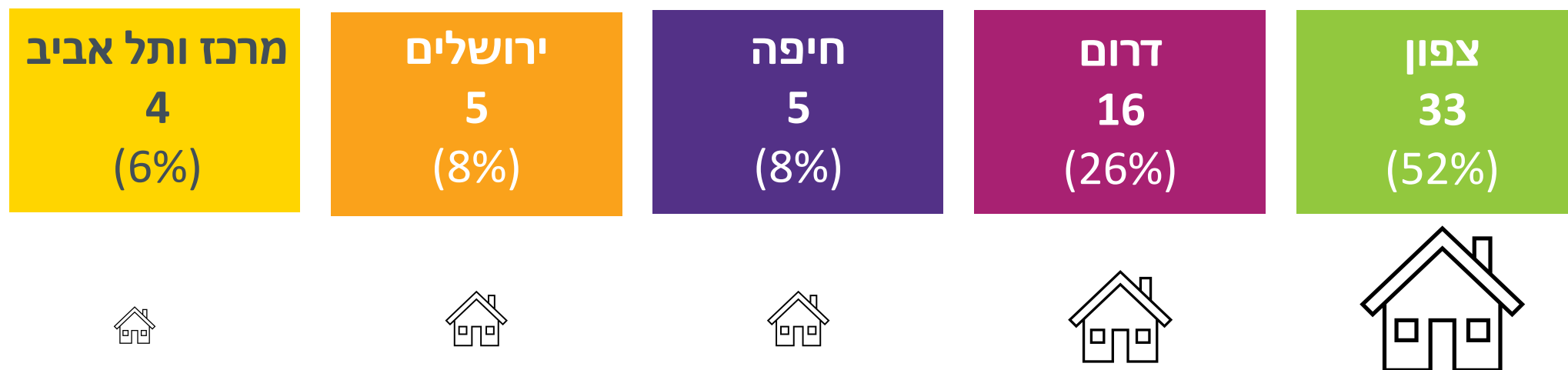
- דגם של שירות בין-משרדי אוניברסלי, שפועל כ"בית לגיל הרך" ביישוב (מלידה ועד גיל 6) – לפי מודל ארגוני של One Stop Center.
- המג"ר מקיים ומתכלל שירותים ופעולות מקצועיות בתוכו, מתוך הסכמה והכרה בכך שיש יתרון רב בהספקתם תחת קורת גג אחת ובהנגשתם לילדים בגיל הרך ביישוב ולהוריהם, ובפרט לילדים בסיכון.
- המג"ר משרת שלושה קהלי יעד: ילדים בגיל הרך, הורים ואנשי מקצוע במג"ר וביישוב.
- לפי הספרות המקצועית, האמצעי הטוב ביותר להספקת שירותים לגיל הרך הוא מתן מענים למגוון צרכים תחת קורת גג אחת, על פי גישה כוללת המאפשרת רצף התערבות של העשרה-מניעה-איתור-התערבות-טיפול, לילדים בגיל הרך ולבני משפחתם (שורק ואח', 2019).^א

^א שורק, י., ניג'ם-אכתיאלת, פ., בן דורי גלבע, ר., לוי, ו. ורובל-ליפשיץ, ת. (2019). מערך שירותים מיטבי לילדים בגיל הרך ולהוריהם ברשות המקומית. מכון מאירס-ג'וינט-ברוקדייל

מספר המג"רים בארץ – לפי מחוזות

כיום (2021) יש 63 מג"רים ברחבי הארץ,
על פי הפירוט הזה:

רקע על הבטחת איכות במג"רים

הכלי להבטחת איכות

הכלי להבטחת איכות (להלן: הכלי) הוא שאלון מקוון הכולל את עקרונות הפעולה המיטביים להתנהלות המרכזים לגיל הרך. עקרונות אלה הוגדרו עם שותפים רלוונטיים שונים, והתבססו על מסמך עקרונות העבודה, ההפעלה וההכשרה של המג"רים^א, ועל סקירת ספרות מקצועית העוסקת במרכזים אינטגרטיביים לפי מודל One Stop Shop: עקרונות, סטנדרטים ודגשים בפיקוח^{אא}

מילוי הכלי מתבצע אחת לשנה, לצורך התבוננות רפלקטיבית בפעילות המג"ר והפקת לקחים

מטרות המדידה הן:

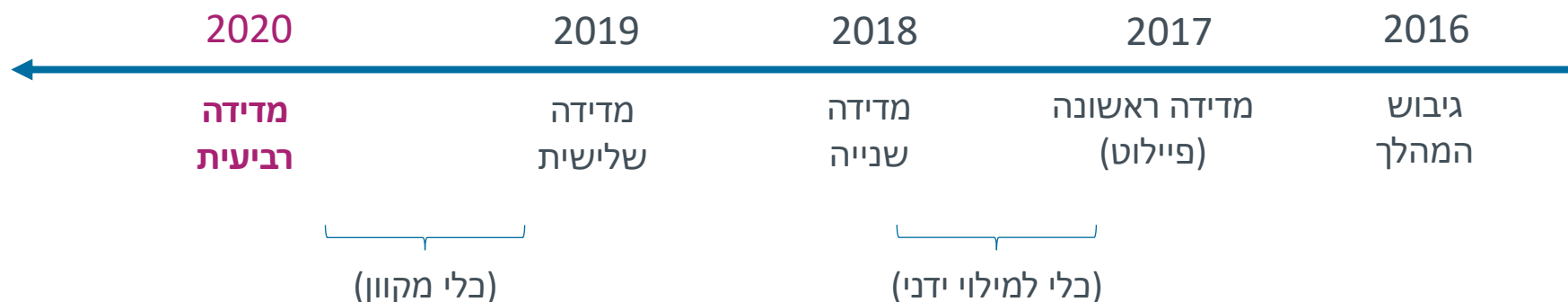
- ✓ להטמיע תרבות של מדידה והבטחת איכות לצורך למידה מתמשכת במג"רים
- ✓ לבסס את תפקוד המג"ר כמודל ארגוני של one stop center - עבור הילדים והוריהם
- ✓ לבסס עיסוק בארבעה תחומים: איתור, טיפול התפתחותי ורגשי, העשרה מונעת ועבודה עם הורים כתחום רחב (תחום אשר רלוונטי הן לאיתור, הן לטיפול והן להעשרה)

^א המרכזים לגיל הרך בדגם הבין-משרדי: עקרונות עבודה, הפעלה והכשרה (2015) ועדת התחלה טובה
^{אא} דולב, ה', וצמח-מרום, ת'. (2015). מרכזים אינטגרטיביים לפי מודל One Stop Shop: עקרונות, סטנדרטים ודגשים בפיקוח: סקירת ספרות. מכון מאירס-ג'וינט-ברוקדייל

הבטחת איכות במג"רים – מערך למדידה שוטפת

- **אופן היישום** מתרחש בתהליך מובנה הכולל את השלבים האלה:
 - ✓ מילוי של הכלי להבטחת איכות פעם בשנה על ידי מנהל המג"ר, בשיתוף הצוות המוביל במג"ר
 - ✓ ביקור במג"ר של המפקחת על המג"רים כחלק ממילוי הכלי (תשאול לפי מחוון למפקחת)
 - ✓ סיכום משותף של המפקחת ומנהל המג"ר כחלק ממילוי הכלי
 - ✓ שיח פנימי במג"ר ועם שותפים ביישוב סביב ארבע שאלות שנבחרו מראש לניתוח עומק (בשנת 2020)
 - ✓ בניית תוכנית עבודה שנתית (על בסיס הממצאים) בשותפות עם המפקחת
- הכלי פותח בשנת 2016, ומאז נעשו מדידות בכל שנה:

מדידה בשנת תש"ף (מדידה רביעית)

מילאו את הכלי

47 מג"רים (75% מכלל המג"רים בארץ)^א

מהם: 11 מג"רים חדשים שזו להם המדידה הראשונה
36 מג"רים שזו להם המדידה השנייה ויותר

מועד מילוי הכלי

יוני-אוגוסט 2020

עיבוד הנתונים

עיבוד הנתונים מתייחס ל-47 המג"רים שהשיבו לשאלון
(בשאלות שבהן השיבו מעט מג"רים, צוין מספרם)

איכות מילוי הכלי

רוב המג"רים השיבו לרוב השאלות
(יותר מ-40 מג"רים השיבו על 81% מן השאלות לפחות)

^א שאר המג"רים לא מילאו עקב אילוצים שונים, ובהם מג"רים בהקמה ואילוצים שנבעו ממשבר הקורונה.

שינויים במדידה הנוכחית ובשימוש בממצאים

נעשה שינוי קל בשאלות של הכלי לעומת הכלי שהועבר בשנת תשע"ט

הוספת שאלות על פעילות המג"ר בתקופת משבר הקורונה

התבצעה העמקה בלמידה באמצעות הממצאים שעלו מן הכלי

הפצת ממצאי ארבע השאלות הנבחרות לכל אחד מן המג"רים שמילאו את הכלי במדידה הנוכחית.

ארבע השאלות נבחרו על ידי מנהלת אגף קדם יסודי במשרד החינוך אשר מתכללת את עבודת המג"רים, בשיתוף מדריכות המג"רים, ונבחרה שאלה מייצגת מכל נושא בכלי.

מקרא להבנת ממצאי הכלי להבטחת איכות

השוואה למדידה הקודמת (שנת תשע"ט)
השוואה צוינה כאשר נמצאה עלייה ניכרת או ירידה ניכרת

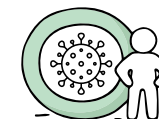
מידע, דוגמאות או הערות מן השאלות הפתוחות

אחת מארבע השאלות שנבחנו ברמת המג"ר

שאלות או תשובות המתייחסות ישירות להשפעת משבר הקורונה

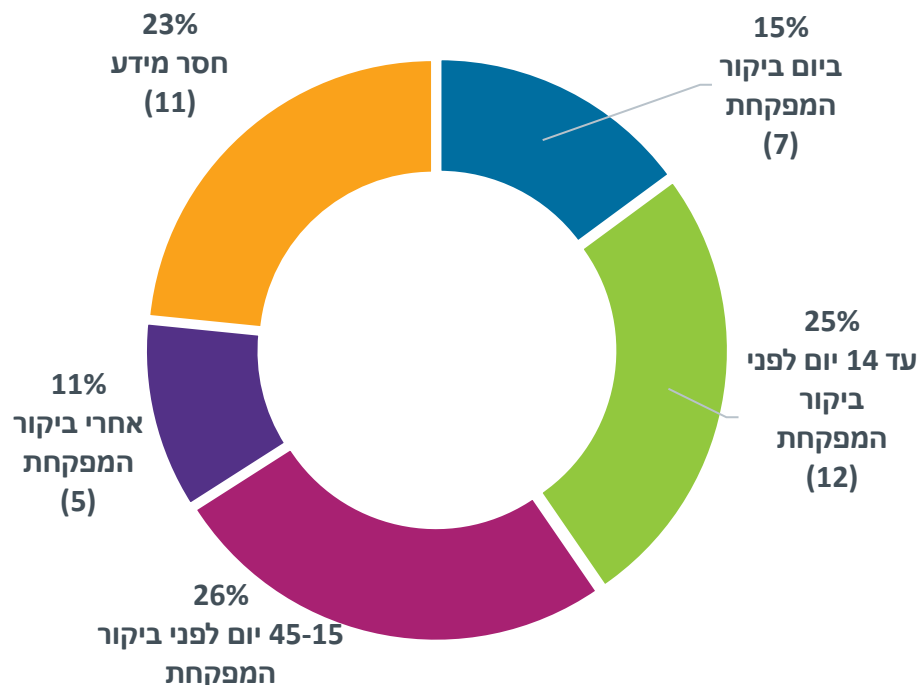

הערה: לאורך המצגת אנו משתמשים בלשון זכר, מטעמי נוחות (מנהלים, רכזים וכיו"ב), למעט מפקחות – שהיו כולן נשים

מילוי הכלי להבטחת איכות (במספרים ובאחוזים)

מועד מילוי הכלי

51% מן המג"רים מילאו את הכלי לפני ביקור המפקחת

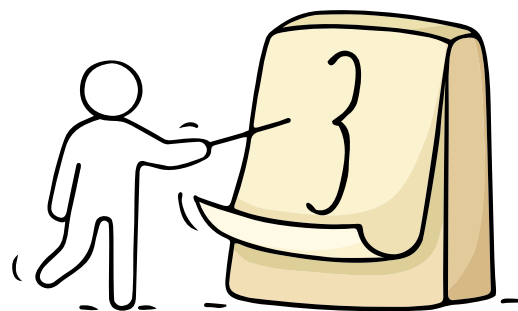

ירידה לעומת המדידה הקודמת, שבה 66% מן המג"רים מילאו את הכלי לפני ביקור המפקחת

81% מן המג"רים מילאו את הכלי, כולל הפרק בכלי שבו סיכום המפקחת

עלייה קלה לעומת המדידה הקודמת, שבה 76% מן המג"רים מילאו את הכלי, כולל הפרק של סיכום המפקחת

מאפייני המג"רים
שהשתתפו במדידה

איתור הילדים בסיכון ביישוב, לפי מיפוי של 360° – התוכנית הלאומית לילדים ולנוער בסיכון

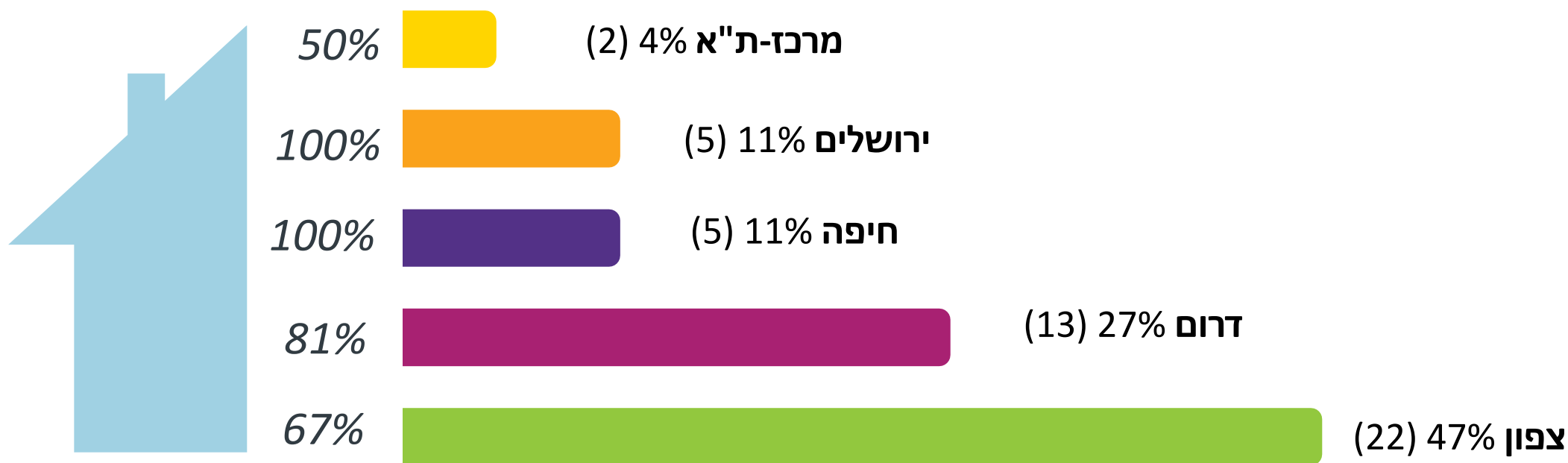
- המיפוי בוצע בין השנים 2008 ל-2020 (ב-65% מן המג"רים המיפוי בוצע בין שנת 2014 לשנת 2020)
- 81% מן המג"רים (38 מג"רים) דיווחו על מיפוי של 360° – התוכנית הלאומית לילדים ולנוער בסיכון

התפלגות המג"רים שהשיבו, לפי מחוז (באחוזים ובמספרים)

אחוז המשיבים מכלל
המג"רים במחוז

אחוז המשיבים מכלל
המשיבים לכלי

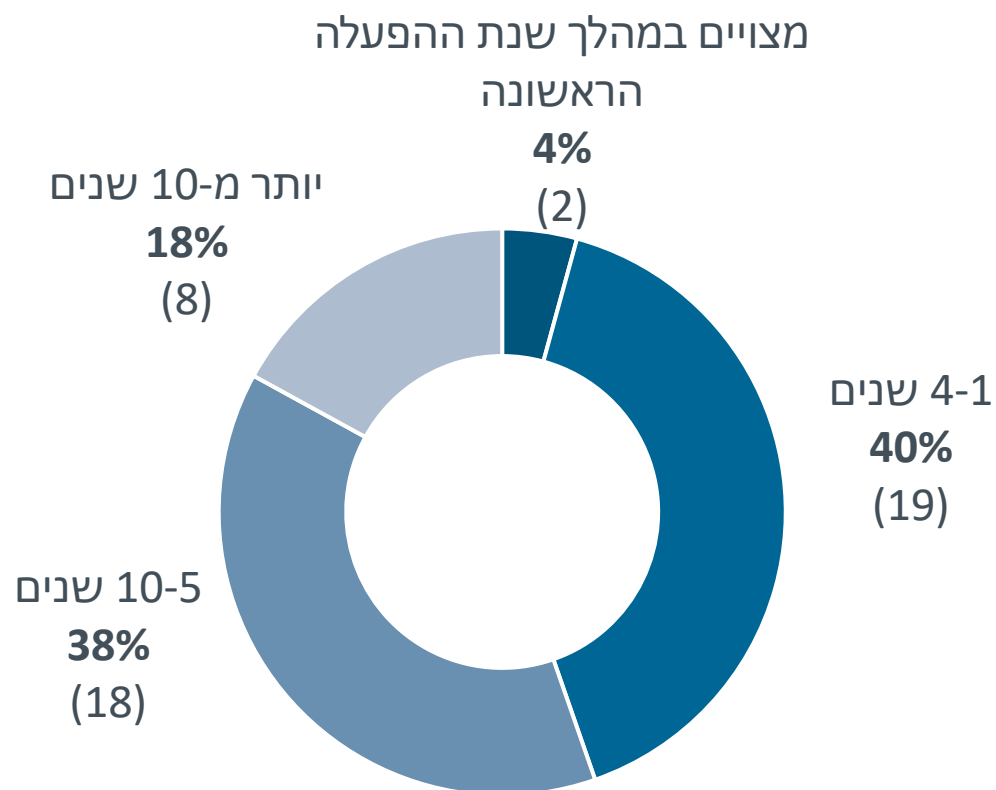
אשכול חברתי-כלכלי^א: 93% – באשכולות 1 עד 5 | 51% – באשכולות 1 עד 3

^א מבוסס על דיווח עצמי של מנהל המג"ר. שני מג"רים לא השיבו לשאלה בנוגע לאשכול החברתי-כלכלי.

הוותק של המג"רים (באחוזים ובמספרים)

56% מן המג"רים שהשיבו הם ותיקים (יותר מ-5 שנים), ורק שני מג"רים מצויים בשנת ההפעלה הראשונה

מאפייני כוח האדם המוביל במג"רים

רכזי תחומי העיסוק

66% מן המג"רים ציינו שיש
רכזים לתחומי העיסוק

מספר הרכזים:^א
1-4; בממוצע 3 רכזים

לעומת המדידה הקודמת, פחות
מג"רים שבהם יש רכזים לתחומי
העיסוק (66% לעומת 76%)

חברי הצוות המוביל

89% מן המג"רים ציינו שיש
צוות מוביל

מספר חברי הצוות:^א 1-4, 64%
ציינו כי יש בצוות המוביל 4
חברים

צוותים רב-תחומיים, הכוללים
תפקידי ריכוז, ניהול וטיפול

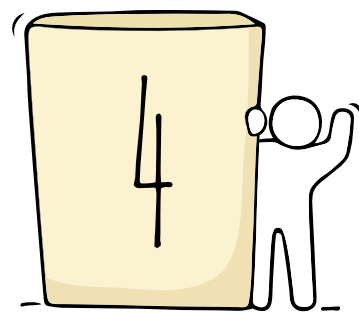
ותק המנהלים

72% מן המנהלים נמצאים
בתפקיד עד 5 שנים

ממוצע: 4.8 שנים
טווח: חצי שנה – 26 שנים
רובם (72%) בעלי ותק של עד
5 שנים

שלושה מנהלי מג"רים בלבד
בעלי ותק של מעל 10 שנים

^א המשיבים יכלו לציין עד ארבעה חברי צוות ועד ארבעה רכזים.

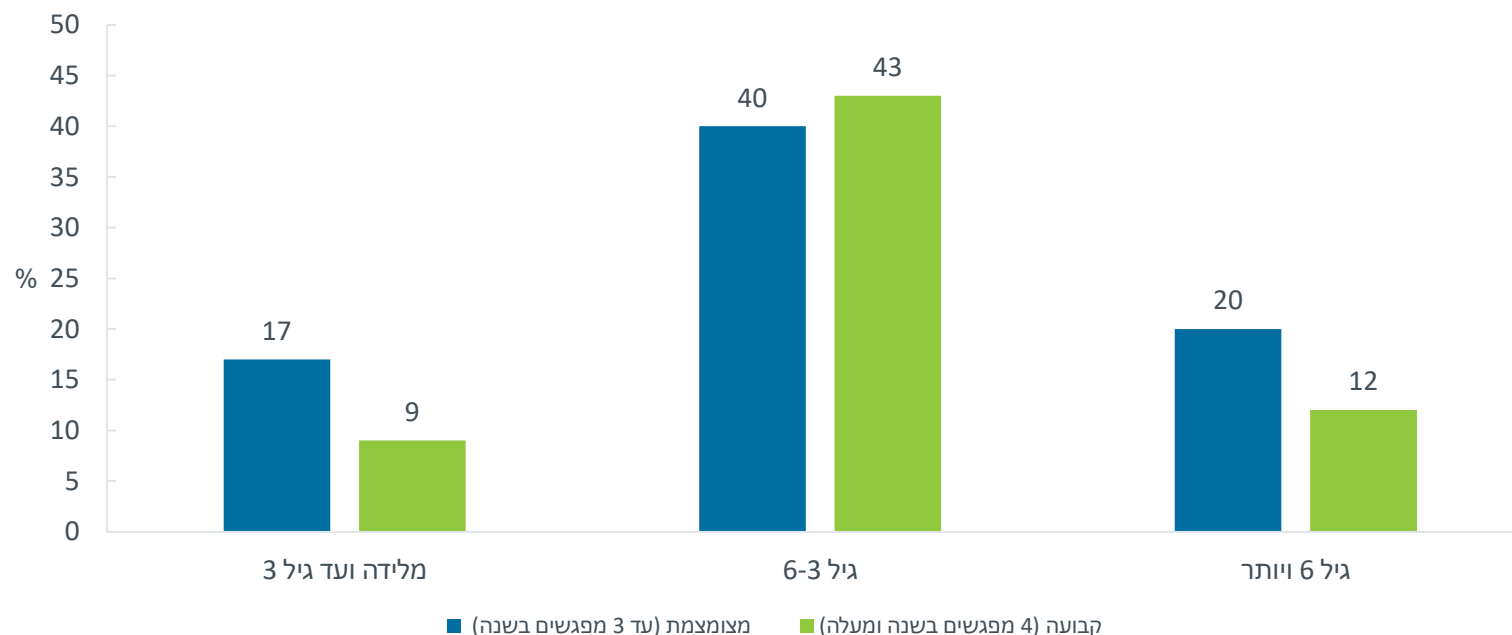
היקף מקבלי השירות במג"רים

הילדים מקבלי השירות במג"ר, מתוך סך הילדים ביישוב, לפי סוג הפעילות שבה השתתפו ולפי קבוצת הגיל – תמונה ארצית (באחוזים)^א

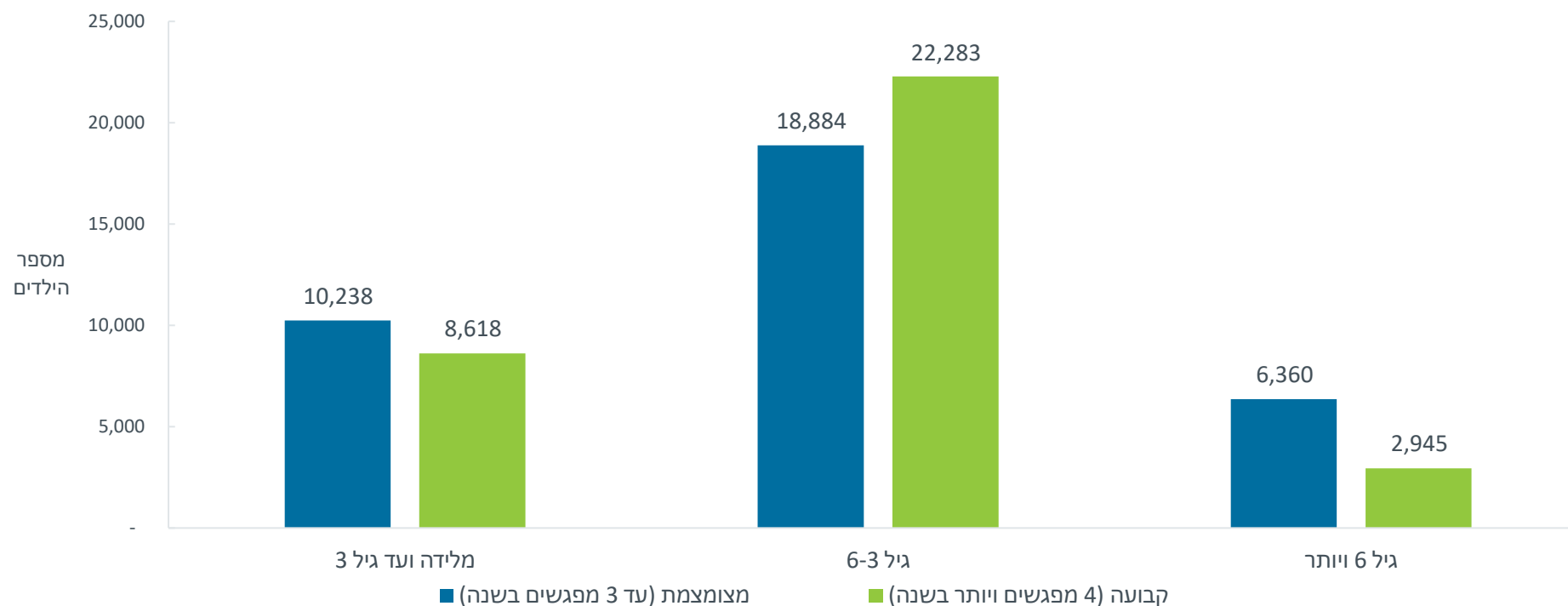
פחות ילדים בקבוצת הגיל הצעיר ביותר
(מלידה ועד גיל שלוש) השתתפו
בפעילות קבועה

יותר ילדים בקבוצת הגיל 3-6 השתתפו
בפעילויות הן מצומצמות הן קבועות

^א הנתונים חושבו רק בקרב 19 המג"רים שמילאו את הנתונים במלואם, 28 מג"רים לא מילאו את הנתונים במלואם או לא מילאו אותם כלל.

מספר הילדים מקבלי השירות במג"ר, לפי סוג הפעילות שבה השתתפו ולפי קבוצת הגיל^א

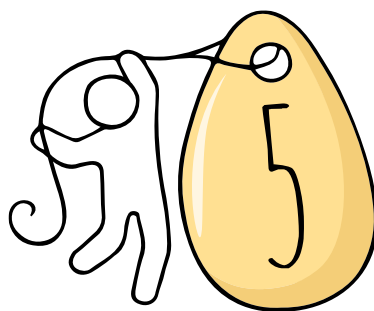
הערה: מבוסס על דיווחי המנהלים
^א הנתונים בשקף זה כוללים את 42 המג"רים שהשיבו תשובה כלשהי, גם אם לא השיבו לכל השאלות בנוגע למספר הילדים מקבלי השירות.

מספר ההורים מקבלי שירות במג"ר שהשתתפו בשנה החולפת בפעילויות במג"רים, לפי סוג הפעילות^א

אחר	פעילות בקבוצות קטנות של הורים וילדים	הדרכות בקבוצות קטנות של הורים (8-15 הורים)	פעילות משותפת לכלל ההורים ולכלל הילדים (כמו אירועי שיא)	פעילות משותפת לכלל ההורים (כמו הרצאות)	הדרכת הורים פרטנית	טיפול משפחתי/ דיאדי של הורה ועוד בן משפחה
1,050	2,462	2,266	12,363	3,944	2,377	1,438

^א ייתכן שחלק מן ההורים השתתפו בכמה פעילויות במהלך השנה.

הנגשת המג"רים לאוכלוסיות היעד

קבלת קהל במג"רים והנגשת המידע על המענים הניתנים

- ב-91% מן המג"רים יש קבלת קהל
- ב-91% מן המג"רים המידע על המענים מונגש בתוך המג"ר
- ב-78% מן המג"רים המידע על המענים מונגש מחוץ למג"ר (למשל בפרסומים ביישוב או באתר האינטרנט של המג"ר)

התאמות תרבותיות במג"רים המשרתים אוכלוסיות הטרוגניות

ב-77% מן המג"רים יש אנשי מקצוע דוברי שפות (n=32)

ירידה לעומת המדידה הקודמת (85%)

ב-89% מן המג"רים יש תכנים תרבותיים ייחודיים (n=37)

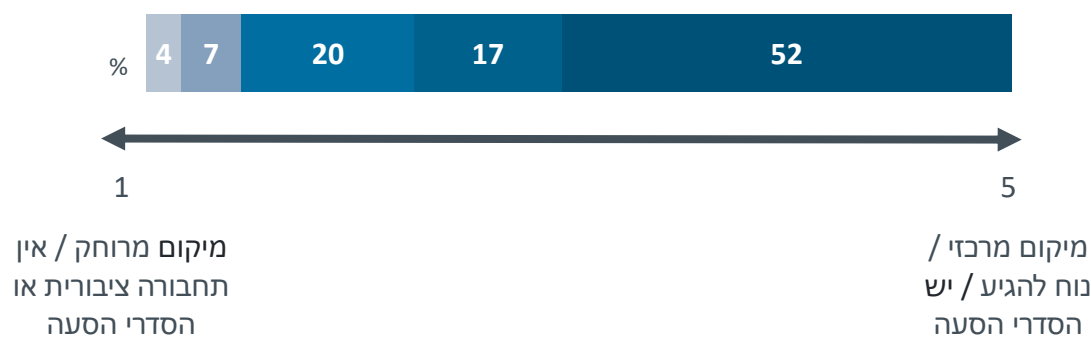
עלייה לעומת המדידה הקודמת (82%)

ב-61% מן המג"רים יש מידע/שירות/טפסים בכמה שפות (n=39)

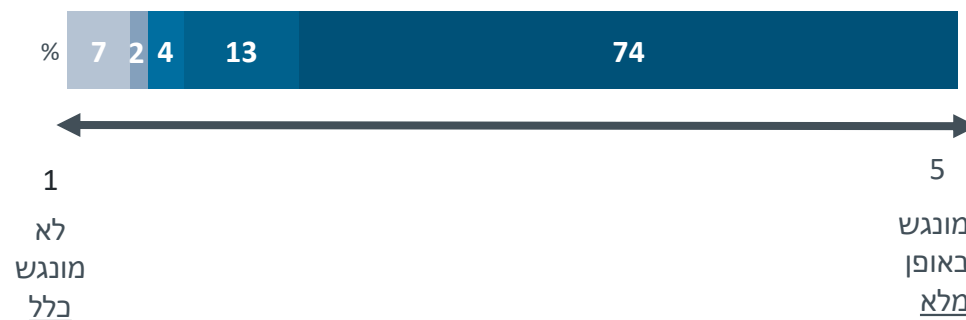
עלייה לעומת המדידה הקודמת (44%)

ההנגשה הפיזית של המג"רים (באחוזים)

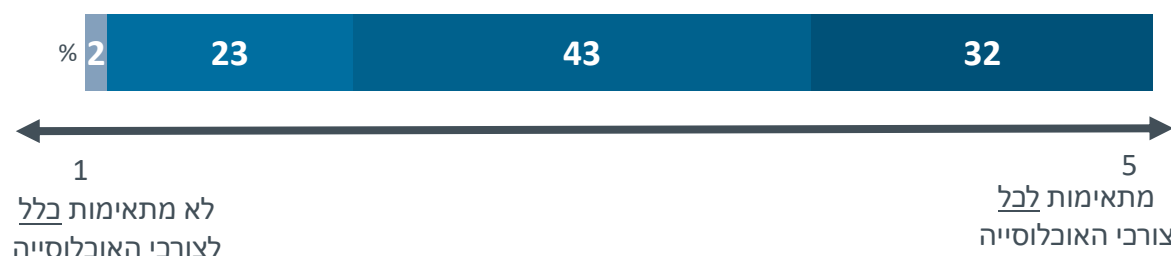

69% מן המג"רים מונגשים מבחינת דרכי ההגעה אליהם[^]

87% מן המג"רים מונגשים לעגלות ו/או לאנשים עם מוגבלות[^]

התאמת שעות הפעילות במג"ר לאוכלוסייה (באחוזים ובמספרים)

ב-75% מן המג"רים שעות הפעילות מתאימות לצורכי האוכלוסייה^א

השינויים שהיה כדאי לעשות בשעות הפעילות כדי שיתאימו יותר לצורכי האוכלוסייה
האוכלוסייה העיקרית שלה נדרשת התאמת שעות הפעילות היא הורים עובדים, ויש להרחיב עבורם את שעות הפעילות בעיקר לשעות אחר הצהריים, הערב או לסופי שבוע (29 מג"רים)

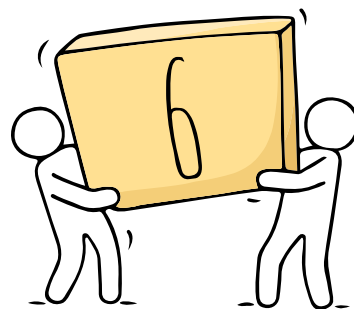
המענים שצוינו בהקשר זה הם:

1. יחידה התפתחותית (17 מג"רים)
2. פעילויות להורים עובדים (הדרכת הורים, סדנאות וכו') (14 מג"רים)
3. חוגי העשרה להורים ולילדים (8 מג"רים)
4. מענה טיפולי (7 מג"רים)
5. משחקייה (6 מג"רים)

לעומת המדידה הקודמת, עלייה במידת ההתאמה של שעות הפעילות (75% לעומת 61%)

^א סימנו תשובות 4 או 5.

פעילות בתחומי העיסוק במג"ר

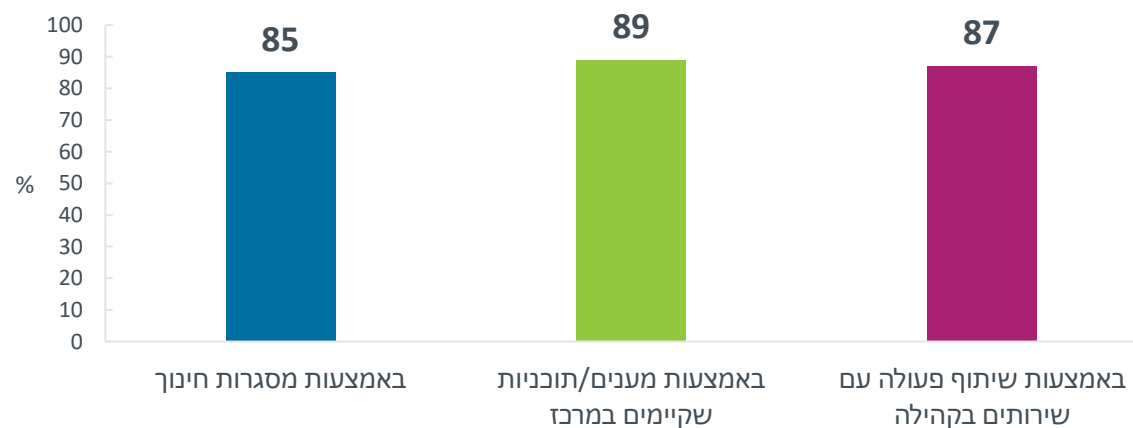
דרכי האיתור של ילדים שיכולים להסתייע בשירותי המג"ר (באחוזים)

- 89% מן המג"רים דיווחו על לכל הפחות שתי פעילויות/תוכניות לאיתור מוקדם
- 74% מן המג"רים דיווחו על קיומם של שלושה סוגי הפעילויות/התוכניות שעליהם הם נשאלו

לעומת המדידה הקודמת, פחות מג"רים דיווחו על לפחות שתי פעילויות/תוכניות לאיתור מוקדם של ילדים שיכולים להסתייע בשירותי המג"ר (89% לעומת 98%) ופחות מג"רים דיווחו על שלושה סוגי הפעילויות/תוכניות שעליהם הם נשאלו (74% לעומת 83%)

דרכי האיתור שבהן השתמשו המג"רים^א

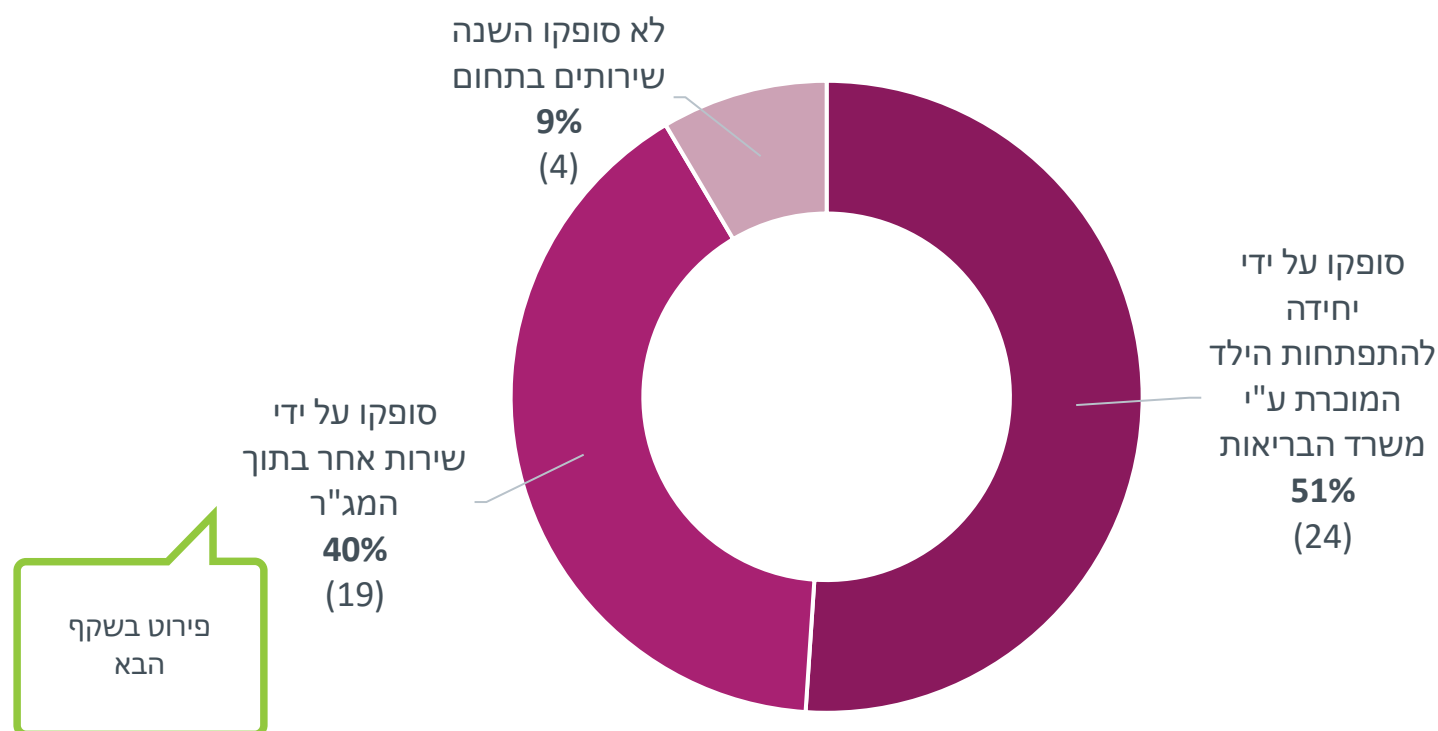
9 מג"רים דיווחו על פעילויות איתור נוספות

^א התשובות מסתכמות ליותר מ-100% מאחר שאפשר היה להשיב יותר מתשובה אחת.

תחום טיפולי, התפתחותי ורגשי – כיצד מסופק השירות? (באחוזים)

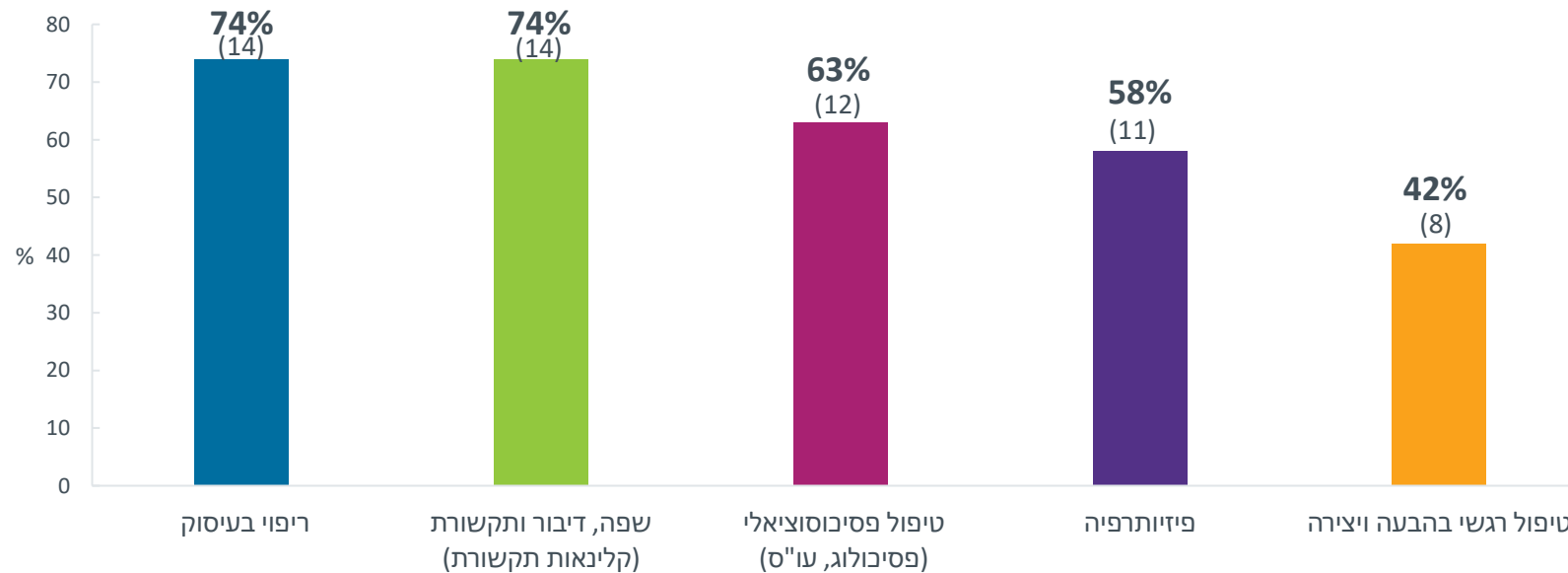
91% מן המג"רים דיווחו שהם סיפקו שירות בתחום הטיפולי, התפתחותי ורגשי
51% דיווחו כי את השירות סיפקה היחידה להתפתחות הילד המוכרת על ידי משרד הבריאות

תחום טיפולי, התפתחותי ורגשי – אילו שירותים מסופקים? (באחוזים) ^ (n=19)

58% מן המג"רים שסיפקו שירות בתחום הטיפולי, התפתחותי ורגשי באמצעות שירות אחר בתוך המג"ר דיווחו על ארבעה תחומי טיפול לפחות

^ התשובות מסתכמות ליותר מ-100% מאחר שאפשר היה להשיב יותר מתשובה אחת.

פעילויות העשרה (באחוזים)^א

91% מן המג"רים דיווחו כי קיימו לפחות פעילות העשרה התפתחותית מונעת אחת

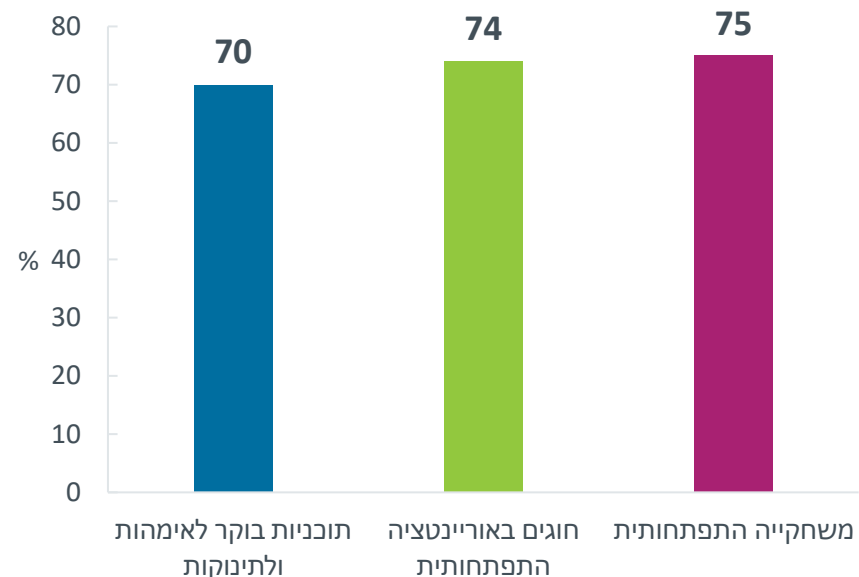
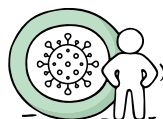
46% מן המג"רים קיימו את שלושת סוגי הפעילויות שעליהן הם נשאלו

59% מן המג"רים ציינו שהם מקיימים פעילויות העשרה נוספות:

תוכנית הסברה בעת משבר הקורונה, תוכניות בנושא מוכנות לכיתה א', סדנאות לעיסוי תינוקות, תוכנית העשרה שפתית, סדנאות לפיתוח מיומנויות פיזיות ורגשיות, תיאטרון בובות, פילאטיס, תנועה, יצירה ואמנות

חמישה מג"רים ציינו את הקושי בקיום פעילויות אלו עקב משבר הקורונה

לעומת המדידה הקודמת, ירידה בדיווח על פעילות העשרה כלשהי (91% לעומת 98%): ירידה בדיווח על קיום תוכניות לאימהות ולתינוקות (70% לעומת 90%) ועלייה בדיווח על קיום חוגים (74% לעומת 71%) ועל פעילות במשחקייה (75% לעומת 66%)

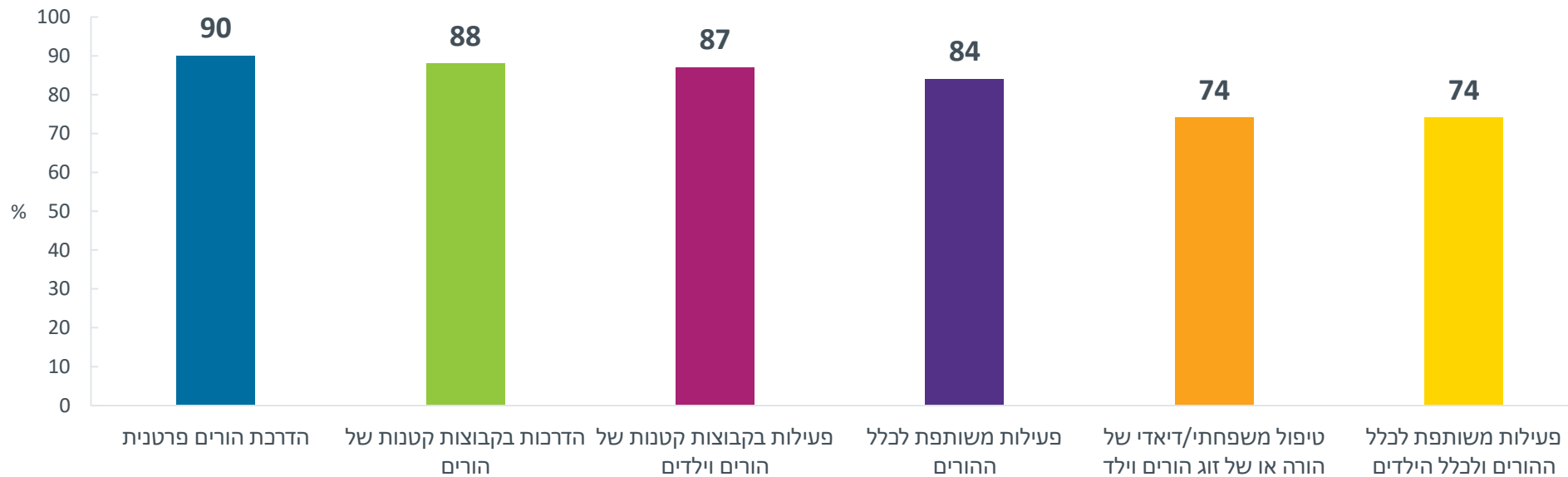

^א התשובות מסתכמות ליותר מ-100% מאחר שאפשר היה להשיב יותר מתשובה אחת.

אופני העבודה עם ההורים (באחוזים)[^] (n=38)

כל המג"רים שהשיבו לשאלה דיווחו על הפעלת תוכניות המיועדות להורים
במג"רים מוצעים 4.5 סוגים של עבודה עם הורים, בממוצע (טווח: 1-6)

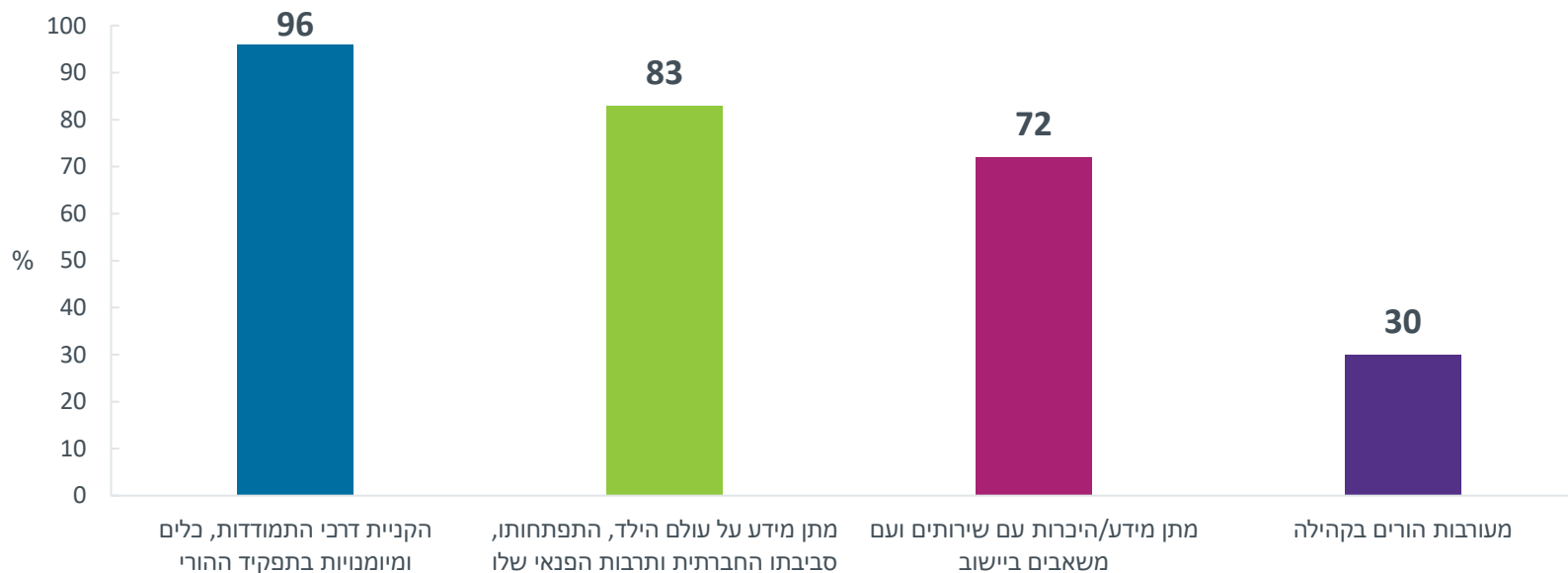

[^] התשובות מסתכמות ליותר מ-100% מאחר שאפשר היה להשיב יותר מתשובה אחת.

נושאי העבודה עם ההורים (באחוזים)[^]

96% מן המג"רים דיווחו על הפעלת תוכניות שעוסקות בנושאים שנבדקו.
בממוצע, שלושה נושאים שונים (טווח: 1-4)

לעומת המדידה הקודמת, ירידה קלה בדיווח על כלל נושאי תוכניות ההורים במג"רים: מתן מידע על עולם הילד – 83% לעומת 90%; מתן מידע/היכרות עם שירותים – 72% לעומת 83%; מעורבות הורים בקהילה – 30% לעומת 46%

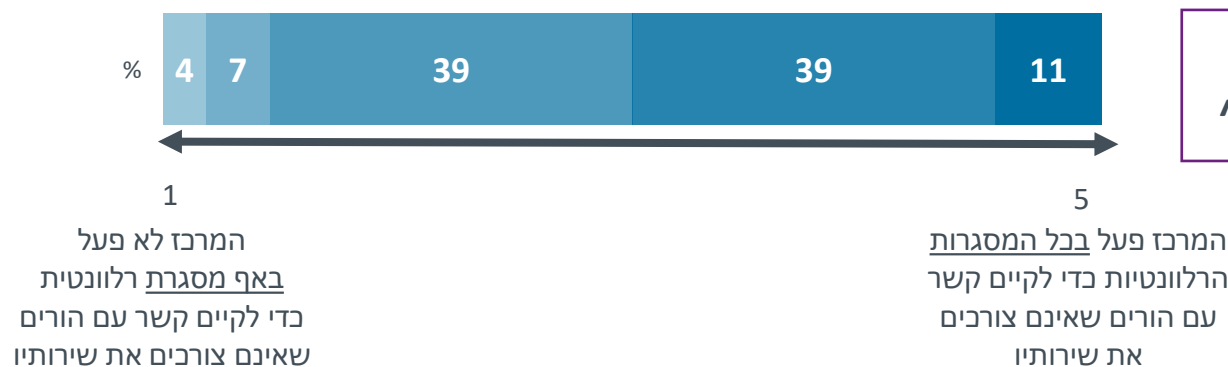

[^] התשובות מסתכמות ליותר מ-100% מאחר שאפשר היה להשיב יותר מתשובה אחת.

יישוג הורים (באחוזים)

50% מן המג"רים פעלו בהרבה מסגרות כדי ליצור קשר עם הורים שאינם צורכים את שירותיהם

המידה שבה המג"ר פעל ליישוג
הורים שאינם צורכים את שירותיו^א

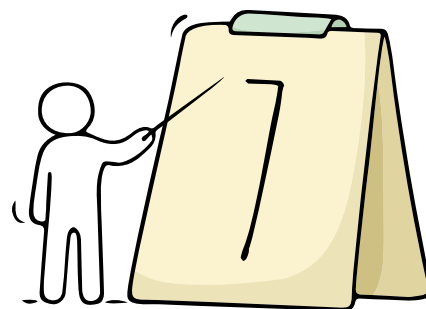

כיצד נעשית פעילות היישוג – דוגמאות בולטות:

1. **שיתופי פעולה** עם גורמים רלוונטיים בקהילה, כגון שירותי רווחה, מסגרות חינוך, טיפת חלב, מרכזי צעירים
2. **עבודה ישירה בקהילה** באמצעות תוכניות קיימות במג"ר, ימי שיא והרצאות
3. **פרסום וחשיפה של פעילות המג"ר** במדיה חברתית, בקבוצות וואטסאפ, בפורומים לגיל הרך ביישוב, בוועדות, דרך אנשי קשר בקהילה ועוד

^א סימנו תשובות 4 או 5.

עבודה אינטגרטיבית בתוך המג"ר ומחוץ למג"ר

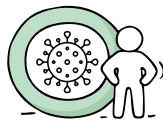
שיתוף פעולה עם שירותים בקהילה – עם מי ובאילו נושאים?

כל המג"רים דיווחו כי הם מקיימים שיתוף פעולה כלשהו עם שירותים בקהילה

87% מן המג"רים ציינו אתגר כלשהו בשיתוף הפעולה:

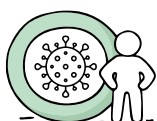
חיזוק שיתוף הפעולה הקיים
(השיתוף לא מספיק הדוק/מעמיק/שוטף)
שיפור בהעברת המידע
(התמודדות עם אתגר החיסיון)
הרחבת מתן מענה או טיפול
(תיאום טיפול, עומס, חוסר כוח אדם, תקציב ומימון)
קשיים עקב משבר הקורונה
(קושי לגייס משתתפים לתוכניות וקושי להפעילן)

שיתוף פעולה בנוגע לילדים מסוימים ולמשפחותיהם 93%

שותפים נפוצים:
שירותי רווחה, שירותים פסיכולוגיים-חינוכיים, מחלקת חינוך ומוסדות חינוך, גנים, קופת חולים, טיפת חלב, 360° – התוכנית הלאומית לילדים ולנוער בסיכון, המכון להתפתחות הילד
נושאים מרכזיים:
מתן טיפול משותף, משולב או מתואם / בניית תוכנית טיפול, שיתוף מידע, הדרכת הורים ופעילויות איתור, משפחות נזקקות וילדים בסיכון

שיתוף פעולה בנוגע לדרכי עבודה ולפיתוח תוכניות לאוכלוסיית היעד 93%

שותפים נפוצים:
שירותי רווחה, שירותים פסיכולוגיים-חינוכיים, משרד החינוך, גנים ומשפחתונים, 360° – התוכנית הלאומית לילדים ולנוער בסיכון, גורמים ביישוב, טיפת חלב, מתנ"ס, קופת חולים, מרכז צעירים
נושאים מרכזיים:
פיתוח תוכניות / הפעלת תוכניות, עבודה עם הורים (סדנאות, הדרכות, ייעוץ), חוגים ופעילויות העשרה, חשיבה משותפת על קשיים שנבעו ממשבר הקורונה, איגום משאבים, תוכנית עבודה יישובית/מדיניות, יצירת שפה משותפת

שיתוף פעולה עם שירותים בקהילה – השתתפות ברמת היישוב

קיום הדרכות בין-מקצועיות פתוחות
לכלל אנשי המקצוע ביישוב במהלך
השנה החולפת

41%

לעומת המדידה הקודמת, מעט פחות מג"רים דיווחו
על הדרכות בין-מקצועיות (41% לעומת 49%)

השתתפות קבועה בוועדות, בצוותים,
בפורומים ביישוב הכוללים שיתוף
פעולה בין שירותים בנוגע לילדים בגיל
הרך במהלך השנה החולפת

74%

בממוצע, המג"רים השתתפו בשניים-שלושה
פורומים, ועדות או צוותים (טווח 1-4)

צוינו בעיקר ועדות ופורומים לגיל הרך, ועדות
מקצועיות ובין-מקצועיות ופורום הגיל הרך
של 360° – התוכנית הלאומית לילדים
ולנוער בסיכון, פורום חינוך, ועדות היגוי לגיל
הרך, פורום מעג"ן (מערך תומך מעון-גן)

פעילות הצוות המוביל בתוך המג"ר (באחוזים)

הפעילויות העיקריות שבהן עוסק הצוות הן: זיהוי צרכים, התווית מדיניות ופיתוח תוכניות (77%)^א
הפעילות בתחום הצגות מקרים היא מצומצמת מאוד (15%)

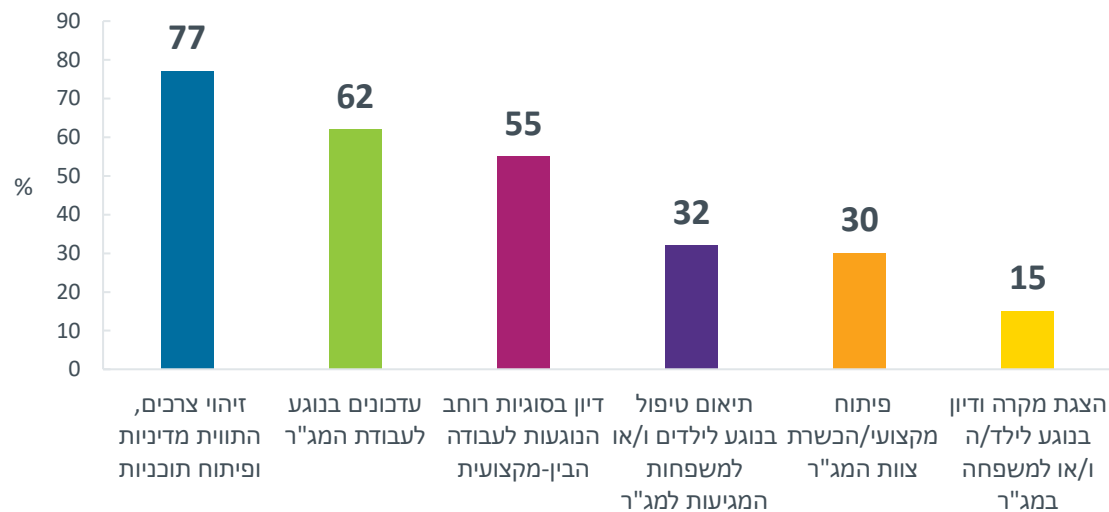

91% מן המג"רים מקיימים ישיבות צוות

ב-28% מהם הישיבות מתקיימות בתדירות גבוהה
(פעם בשבוע או פעם בשבועיים)

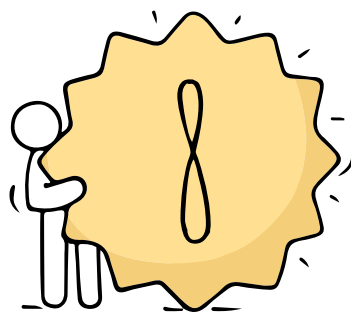
פעילות של הצוות המוביל בתוך המג"ר^א

לעומת המדידה הקודמת, ירידה בפיתוח מקצועי/הכשרות צוות המג"ר (30% לעומת 53%)

^א התשובות מסתכמות ליותר מ-100% מאחר שאפשר היה להשיב יותר מתשובה אחת.

ניהול המג"ר

כוח אדם והיקפי משרה

ב-74% מן המג"רים פועלים מתנדבים

רוב המג"רים שבהם פועלים מתנדבים
דיווחו גם על התנדבות קבועה של כל
המתנדבים או של חלקם (88%)

המתנדבים העיקריים:

סטודנטים, תלמידי תיכון, בנות שירות
ומבוגרים. במידה פחותה: אנשי מקצוע
והורים

פעילויות עיקריות:

הפעלת משחקייה, סיוע וליווי בחוגים,
פעילות כללית ומנהלית
במידה פחותה: מענים טיפוליים

70% מן המג"רים מעסיקים מזכירה

50% מן המזכירות עובדות
במשרה מלאה (15 מ-30)
8 מזכירות בחצי משרה או פחות
7 מזכירות במשרה בהיקף של
80%-60%

כל המנהלים עובדים בחצי משרה לפחות

40% במשרה מלאה
26% במשרה בהיקף של
80%-60%
34% בחצי משרה

הכשרות והדרכות בין-מקצועיות

ברוב המג"רים התקיימו הכשרות לצוות המג"ר 81%
אנשי הצוות במג"רים השתתפו בממוצע ב-2-3 הכשרות (טווח 1-4)

נושאי ההכשרות:

- נושאים ספציפיים: בתחום של התפתחות הילד, שפה, תקשורת מקרבת, פגיעות בילדים וטראומות, ועוד
- הכשרות ייעודיות, לפי מקצועות: קלינאי תקשורת, מרפאים בעיסוק
- הכשרות נוספות שצוינו: נושאי ניהול, גיבוש צוות, טיפול מקוון ועיבוד רגשי בעת משבר הקורונה, ועוד

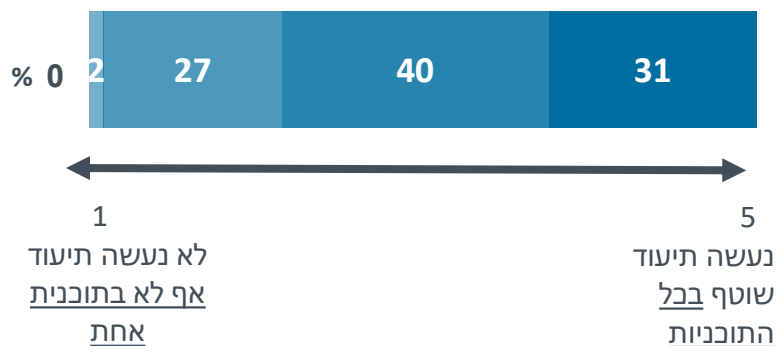
לעומת המדידה הקודמת, עלייה בדיווח על קיום הכשרות לצוות (81% לעומת 61%)

איסוף נתונים ללמידה, למעקב ולשיפור

ב-71% מן המג"רים נעשה תיעוד שוטף בכתב של הפעילויות בחלק גדול מן התוכניות^א

רוב המג"רים דיווחו כי יש רשימות מעודכנות של מקבלי השירות בכל אחת מן התוכניות

96%

ברוב המג"רים, לפחות חלק מן הרשימות האלה הן ממוחשבות (50% בחלק מן התוכניות, 39% בכל התוכניות או ברובן)

כמחצית מן המג"רים דיווחו על רשימות המתנה של פונים

57%

יותר ממחצית מן המג"רים דיווחו על איסוף משובים מן ההורים הצורכים את השירותים (למשל, סקרי שביעות רצון טלפוניים, שאלונים או ראיונות)

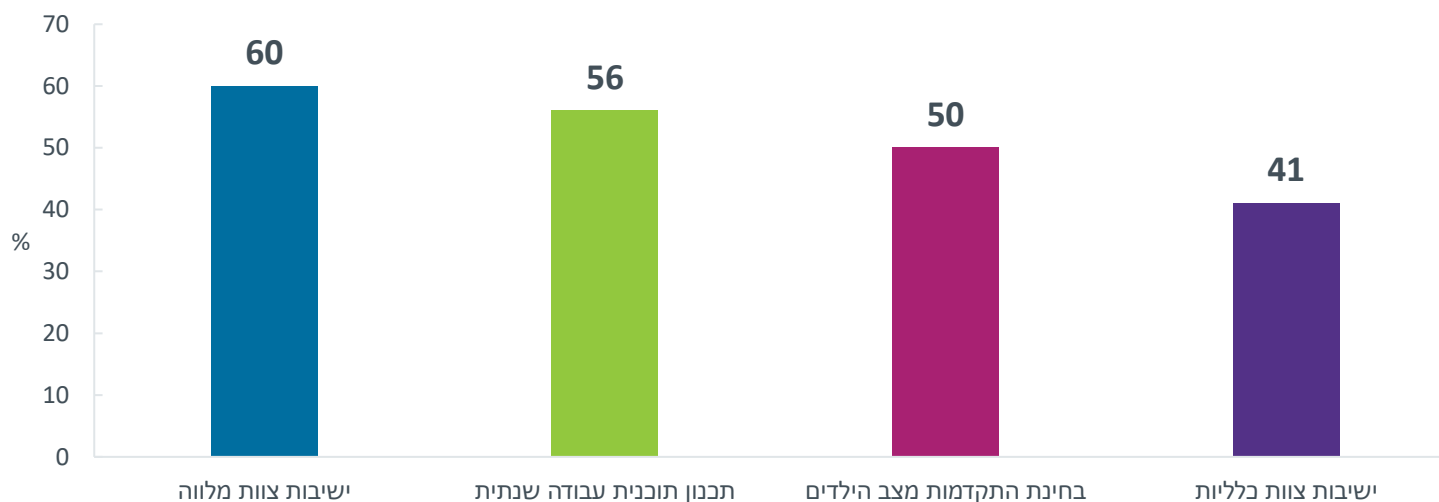
65%

^א סימנו תשובות 4 או 5.

איסוף נתונים ללמידה ולשיפור – מערכת התמ"י (תשתית מידע יישובי) (באחוזים)^א

70% מן המג"רים דיווחו שהם משתמשים במערכת התמ"י לצרכים שונים.
מהם, 30% דיווחו שהם משתמשים בה עבור כל הצרכים שעליהם הם נשאלו

לעומת מדידות קודמות, ירידה בדיווח על שימוש במערכת התמ"י
(70% במדידה הנוכחית, לעומת 76% בשנת תשע"ט ו-93% בשנת תשע"ח)

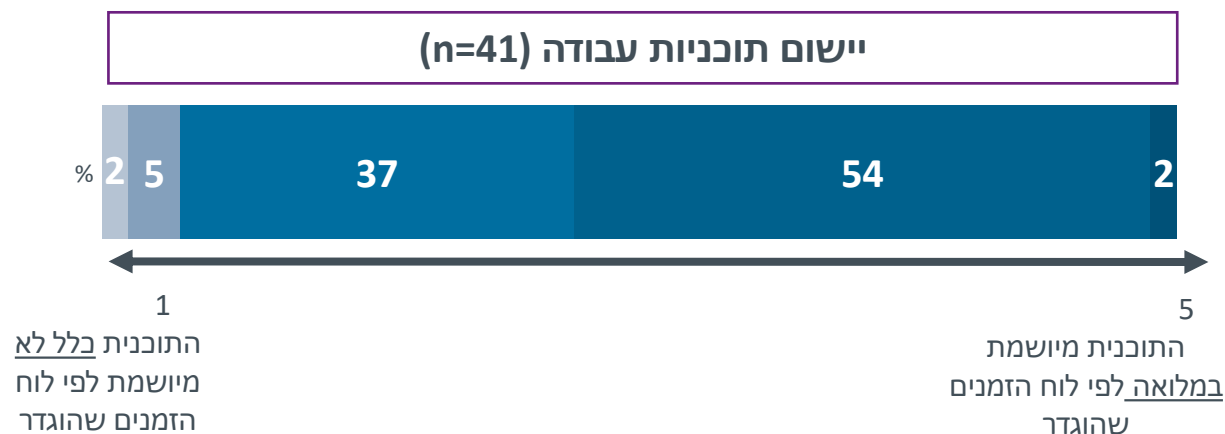

^א התשובות מסתכמות ליותר מ-100% מאחר שאפשר היה להשיב יותר מתשובה אחת.

תוכנית עבודה שנתית (באחוזים)

91% מן המג"רים דיווחו שיש להם תוכנית עבודה שנתית.
מהם, 56% דיווחו כי התוכנית מיושמת לפי לוח הזמנים שהוגדר^א

לעומת המדידה הקודמת, פחות מג"רים דיווחו על יישום התוכניות לפי לוח הזמנים שהוגדר (56% לעומת 86%)

ייתכן שהירידה קשורה לאילוצים שנבעו ממשבר הקורונה

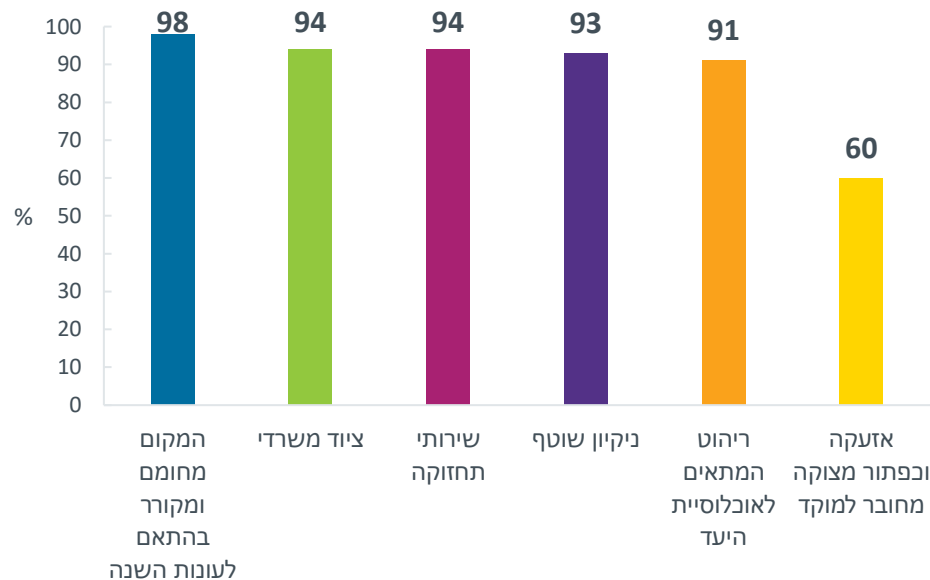
^א סימנו תשובות 4 או 5.

תשתיות וטיפול (באחוזים)[^]

94% מן המג"רים דיווחו שהם פועלים במבנה ציבורי לדרישות בטיחות, ביטחון, תברואה ונגישות על פי החוק, ו-89% דיווחו שהם נקיים ומטופחים^{^^}

ביצוע הנדרש לפי כרטיס הפרויקט
(כרטיס שבו רשום מה נדרש מן המג"ר מבחינת תשתיות)

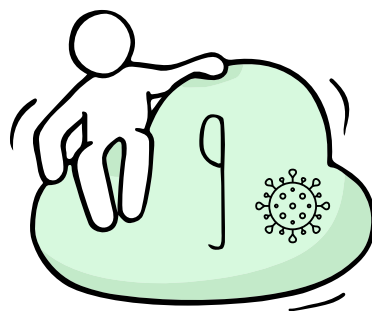

לעומת המדידה הקודמת, אחוז גבוה של מג"רים דיווחו כי הם פועלים במבנה ציבורי העונה לדרישות (94% לעומת 75%)

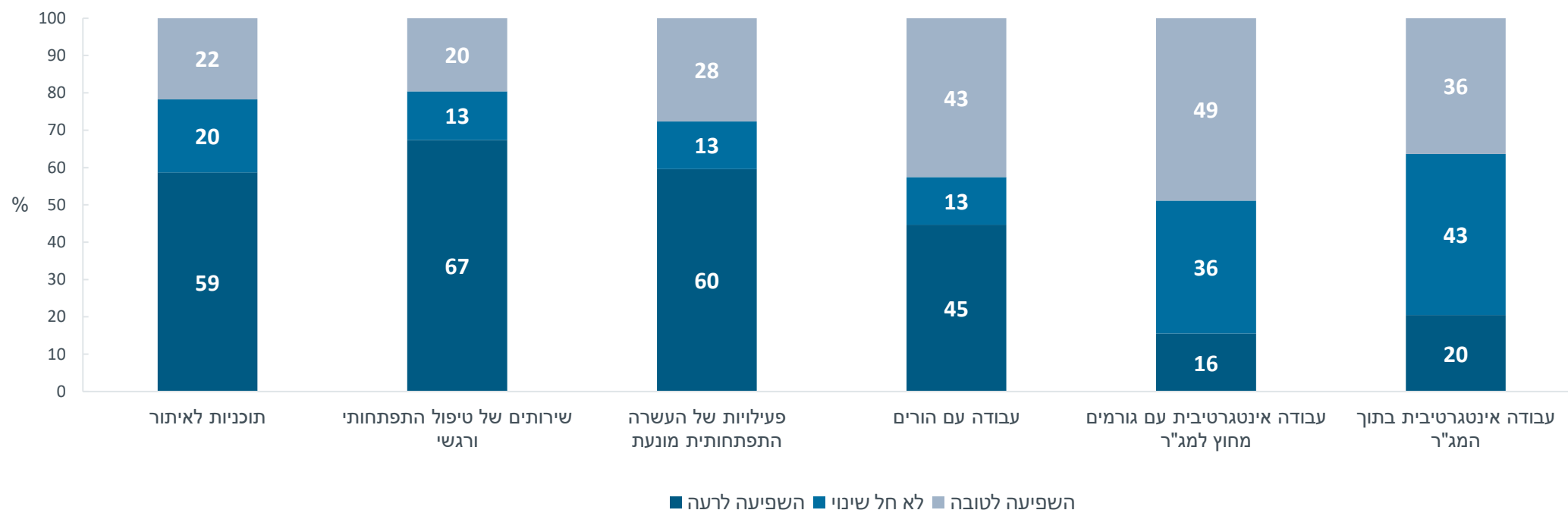
[^] התשובות מסתכמות ליותר מ-100% מאחר שאפשר היה להשיב יותר מתשובה אחת.

^{^^} סימנו תשובות 4 או 5.

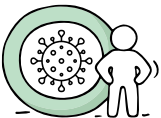
פעילות המג"רים בתקופת הקורונה

השפעת משבר הקורונה על פעילות המג"רים (באחוזים)

השפעות נוספות של תקופת הקורונה על המג"רים: פגיעה כלכלית, פגיעה בתקציבים, הפסקת פעילות או סגירה, עיכובים בתוכנית העבודה השנתית, יתרונות של עבודה מרחוק (זום)

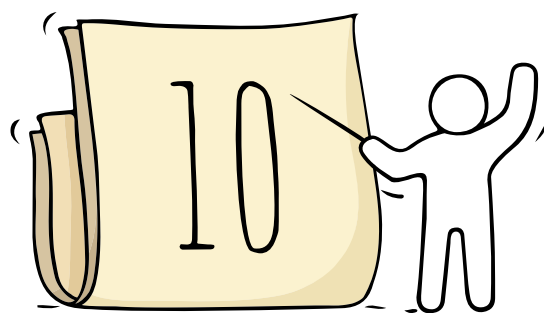

פתרונות שפותחו במג"רים בתקופת משבר הקורונה

תוכניות לאיתור	שירותים של טיפול התפתחותי ורגשי	פעילויות של העשרה התפתחותית מונעת	עבודה עם הורים	עבודה אינטגרטיבית עם גורמים מחוץ למג"ר	עבודה אינטגרטיבית בתוך המג"ר
הידוק קשר עם גורמים בקהילה, כגון גננות וטיפת חלב	המשך תקשורת וטיפוליים דרך הזום והטלפון	סרטונים ומצגות העשרה	תקשורת טלפונית/ זום/ הודעות/ מדיה חברתית – סדנאות, הדרכות , טיפים	שיח וחשיבה משותפת על מתן מענים וקיום ישיבות בזום או בטלפון	קיום ישיבות צוות (לרוב בזום)
פתיחת קו פתוח לייעוץ	ארגז הפעלה	דפי העשרה ועבודה	מענים בקבוצות קטנות	שיתופי פעולה בהם כתיבת תוכנית עבודה	בניית תוכנית עבודה בעת חירום
הדרכות מרחוק (זום) וסרטוני הדרכה , בד בבד עם שיחות יזומות להורים	סדנאות וסרטוני הדרכה	משחקייה	קו חם להורים		תמיכה בצוותים באמצעות פנייה אישית ושיחות פרטניות
חברות לילדים ומידע להורים	הפניה לטיפול בחוץ	מענים בקבוצות קטנות	מצגות וחומרי קריאה		
מיפוי צרכים	קו חם לייעוץ	הרצאות ועבודה מרחוק (זום)			

הפתרונות המובלטים בסגול הם אלו שחזרו על עצמם במג"רים רבים.

תובנות וכיווני פעולה

הערה: המדידה בוצעה בתקופת משבר הקורונה, ועל כן יש מקום לבחון את התובנות המוצגות בפרק זה בהתאם

תובנות – העמקת תהליכי הבטחת האיכות במג"רים ברמת תהליך המדידה

1. מעורבות גבוהה במילוי: 75% מן המג"רים השתתפו במדידה (עלייה במספר המג"רים שמילאו את הכלי לעומת המדידה הקודמת), על אף האתגר מבחינת כינוס הצוות המוביל למילוי הכלי^א ואתגרים נוספים הקשורים לתקופת משבר הקורונה

2. המשך הסתגלות למדידה המקוונת: פחות קשיים טכניים לעומת המדידה הקודמת

3. יותר מפקחות שותפות במילוי הכלי: ב-81% מן המג"רים המפקחות כתבו סיכום – עלייה לעומת המדידה הקודמת, שבה מפקחות ב-76% מן המג"רים כתבו סיכום

4. חיזוק השימוש בשפת המדידה: במסמך שתיעד את פעילות המג"רים בחודשים מארס-יוני 2020 ובו התבקשו מנהלי המג"רים לתעד את פעילותם הייחודית בתקופת משבר הקורונה, ניתן לראות שימוש באותה שפה של העקרונות והסטנדרטים המופיעים בכלי להבטחת איכות

^א לפי דיווח של מנהלת התוכנית במשרד החינוך.

תובנות – ברמת הסטנדרטים של איכות במג"רים

- **השפעות תקופת משבר הקורונה:** פעילויות ושירותים במג"רים נפגעו בתקופת המשבר, אך דווח על יציבות ואף על עלייה בעבודה האינטגרטיבית הן בתוך המג"ר הן מחוצה לו
- **התאמה טובה יותר של שעות הפעילות לקהל היעד:** לעומת המדידה הקודמת, דווח על עלייה במידת ההתאמה של שעות הפעילות
- **פגיעה בפעילויות העשרה:** לעומת המדידה הקודמת, חלה ירידה בדיווח על פעילות העשרה כלשהי במג"רים
- **עלייה בקיום הכשרות לצוות:** לעומת המדידה הקודמת, חלה עלייה בדיווח על קיום הכשרות לצוות

כיווני פעולה לחיזוק תהליכי הבטחת האיכות במג"רים

יצירת מעטפת
ארגונית תומכת
לתהליכי שינוי
ושיפור

בצד החשיבות הרבה
של הכלי והשפעתו,
חשוב לייצר מעטפת
ארגונית תומכת
בהיבטים של תקציב
ושל תמיכה ביישוב

מינוף ההצלחות
בזמן חירום לימי
שגרה

שימור ומינוף שיתופי
הפעולה שנוצרו
בתקופת משבר
הקורונה
העמקת נוהלי
העבודה בזמן חירום
הרחבת האפשרויות
למתן שירות
(לדוגמה, טיפולים
והדרכות מקוונות)

שימוש בכלי
ללמידת עמיתים

שימוש במתודות
שונות כדי למנף את
הכלי ללמידת
עמיתים משמעותית:

א. שימוש בדוח
ברמת המג"ר
לשיתוף ברעיונות
ב. השתתפות בימי
עיון, וובינר, פורומים

שימוש בכלי
לחיזוק השותפויות

העמקת השימוש
במסמכים נלווים
שהוכנו כדי לחזק
שיתופי פעולה
בעזרת הכלי:

א. המחון למפקחת
ב. המתווה לעבודה
עם הדוח ברמת
המג"ר: צוות מוביל,
מפקחת, מדריכה,
נציגי 360°

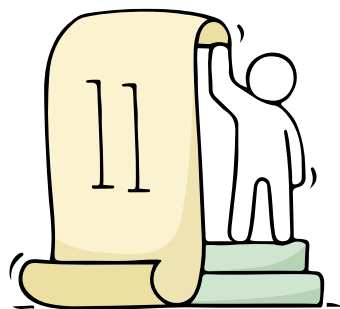
כיווני פעולה לטיוב המילוי של הכלי

הטמעת הכלי בפלטפורמה ממוחשבת חדשה:

- הקמת פלטפורמה ממוחשבת לעיבוד וניהול של משרד החינוך
- אפיון הדוח ברמת המג"ר וברמה הארצית
- הדרכה למילוי הכלי המקוון
- מתן תמיכה טכנית

חידוד ההנחיות למילוי הכלי בשאלות הבאות:

- מספר הילדים המקבלים שירות במג"ר
- מספר הילדים ביישוב
- מספר ההורים המקבלים שירות במג"ר
- תפקיד ותחום של רכזי תחומי העיסוק
- הגדרת צוות מוביל / צוות המג"ר
- הוספת שאלה על מספר אנשי הצוות

משוב המפקחות על הכלי ועל השימוש בו

משוב המפקחות

מטרת המשוב:

קבלת משוב על הכלי להבטחת איכות ועל דרכי העבודה איתו, לצורך הפקת לקחים

שיטה:

- שיחות משוב אישיות בזום עם שש מפקחות. השיחות ארכו כחצי שעה ונערכו בחודשים ספטמבר-אוקטובר 2020
- גיוון של מאפייני המפקחות מבחינת רקע, ניסיון והשתייכות למחוז

ממצאי המשוב

1. המורכבות בחוויית עבודת הפיקוח על המג"ר

- **חשיבות הפיקוח על המג"ר יחד עם היותו מוסדר ומובנה פחות לעומת הפיקוח על הגנים:** המפקחות רואות בפיקוח על המג"רים רכיב חשוב ומרכזי בעשייתן. עם זאת, ב"כובע השני" שלהן הן מפקחות על גני ילדים. הן מתארות כי לעומת הפיקוח על הגנים הפיקוח על המג"רים ברור להן פחות.
- **השפעת מערכת היחסים עם המנהל על עבודתן לשיפור איכות המג"ר:** מערכת היחסים עם מנהל המג"ר נתפסת כרכיב חשוב ובעל השפעה על יכולת העבודה המשותפת ועל חוויותיהן כמפקחות.
- **שונות גבוהה בין מג"רים מחייבת את המפקחת לגלות גמישות בדרכי עבודתה:** ההבדלים הגדולים בין מג"רים שעליהם אחראית המפקחת צוינו במרבית השיחות כגורם היוצר מורכבות. הגמישות נדרשת במיוחד כשמדובר במג"רים חדשים, ובהם קשיים הנובעים מן ההקמה.
- **מורכבות הקשר עם גורמים ביישוב – המג"רים תלויים בהם אך השותפות עדיין בתחילת דרכה:** חלק מן המפקחות ציינו כי הקשר עם הגורמים המממנים ועם השותפים ביישוב הוא מורכב, וכי לעיתים הן חשות ניתוק וחוסר הבנה של גורמים אלה בנוגע לחשיבות המענים לגיל הרך ביישוב.

ממצאי המשוב

2. שביעות רצון גבוהה מן הכלי להבטחת איכות בצד מגבלות של הכלי

חסרים בכלי היבטים של תועלות
והשפעות של המג"ר על קהלי היעד

חלק מן ההיבטים שהכלי מודד תלויים
במשאבים ולא בהתנהלות של המנהל

הכלי ארוך ומסורבל למילוי

הכלי מאפשר מעקב ובקרה: גם של המצב
הקיים, גם בהשוואה לעבר, וגם במבט לעתיד -
"מזכיר שהעבודה לא נגמרת אף פעם" (מפקחת)

הכלי מחזק את משמעות הפיקוח על המג"ר
ומחזק את הביטחון בתפקיד: "הכלי זה חוק...
חוזר המנכ"ל שלכן אתן צריכות למלא אותו, לחוות אותו,
לחוש אותו, ומשם ללכת לשטח, לשדה" (מפקחת)

הכלי מבנה שיח והגדרת תפקיד למג"ר: עוזר
באפיון התפקיד, בהגדרת המשימות ובבניית
תוכניות העבודה

הכלי ממנף עשייה, מאפשר תיעדופים
ולעיתים תומך בחלוקת התקציב

